

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ד' אלול תש"פ | דף היומי בבלי: עירובין טו | דף הכולל: שבת סה.
דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד תחילת סימן תק"ז.
מוסר: אהבת חסד - אות ה' עד אות ז'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: אורחות חיים פתיחה עד יום ו

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

איך אפשר לעשות 3,000 הכנות באלול לקראת ראש השנה? | מדוע כתוב על המצח שלך השם 'שלמה'? - שאל
הסטייפלער | "קבל על עצמך ללמוד את כל הש"ס ולא תצטרך ניתוח" | מילה אחת שפעלה ישועה | 1961

אלול

מה השיב מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל למשגיח
הגה"צ רבי דב יפה זצוק"ל, ששלח אליו את בנו
לשאל באיזה ענין עליו להתחזק בימי אלול?

הגה"ח ר' מנשה ישראל רייזמאן שליט"א על 3000 הכנות בחודש אלול

אנו מקווים שיזכה לבוא לפני הקב"ה ביום ר"ה לומר מלכויות
באמת, לאחר שכבר המליכו עליו שלושת אלפים פעמים החודש
אלול.

בדורות הקודמים היו הרבה מתענים בימי אלול, בדורות
אחרונים נחלשנו ואין מרבים בתעניות, והרי כתוב במ"ב שבים
התענית צריך להשלים מאה ברכות - אז אם אין אנו מתענים,
לכל הפחות נאמר מאה ברכות בכוונת הלב. שיהיה לנו איזה רווח
ממה שאין מתענים. כי הברכות בכוונת לב, מביאה את האדם
לדביקות בהש"ת.

וראיתי בדברי בעל הטורים בפרשת ואתחנן עה"פ 'ואתם
הדבקים בה' אלוקים חיים כולכם היום', ונדוע שבספרי תורה
הישנים היו הרבה תגים על האות ק' של 'הדבקים' - וכתב שזה
רמז לאמירת ק' ברכות בכל יום בכוונה, שע"ז אנו זוכים להתדבק
בהש"ת. כשגוי אוכל הוא דבוק באוכל, כשיהודי אוכל, הוא דבוק
בהש"ת. וכמ"ש בזמירות שבת 'סועדים בו לברך שלוש פעמים'
- הסיבה שאנו סועדים בו, כדי שנזכה לברך.

(מתוך גיליון 'ממשקה ישראל' ראה תשפ)

הג"מ רבי דב יפה זצוק"ל שלח פעם את בנו לשאל את הגרש"ז
אויערבאך זצוק"ל באיזה ענין עליו להתחזק בימי אלול, והשיב לו
הגרש"ז א': 'איני יודע מה עליו להתחזק, אך אני כשלעצמי מתחזק
בחודש אלול בענין מאה ברכות בכוונה, כיון שאמרו חז"ל עה"פ
(דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' שואל מעימך כי אם ליראה, אל
תקרי מה אלה מאה, הרי שהדרך לזכות ליראת ה', שתהא אצלי
מילתא זוטרתא, הוא ע"י מאה ברכות.'

והראה לו באחד מספרי החסידות ע"פ מה שאמרו חז"ל 'אמרו
לפני מלכויות שתמליכוני עליכם', ונדוע שאמר האריז"ל שאין
לומר וידוי בראש השנה שלא לעורר קטרוג ביום הדין, על אחת
כמה וכמה אם יאמר 'מלכויות' מן השפה ולחוץ, והרי אמירת
מלכויות הוא שאדם ממליך את הקב"ה על כל רמ"ח אבריו
ושס"ה גידיו, ולכן צריך שתהא האמירה בלב אמת.

ואיך יזכה האדם לומר מלכויות בלב אמת, לזאת עלינו להכין
את נפשנו חודש לפני כן, והוא ע"י שמקבל על עצמו מר"ח אלול
לומר מאה ברכות בכוונה בכל יום, להמליך את הקב"ה עליו מאה
פעמים ביום, ושם לבו על מה שמוציא מפיו 'מלך העולם' - כך

היהודי התקרב אל השולחן, ולפתע הוא שומע את הרבי צועק: "שא! שא! אבקש נא - מי שהגיע הנה כדי לשמוע את ה'תורה' - שיישאר, אך מי שלא בא כדי לשמוע את ה'תורה', שימחול וילך לו לבריאות!"...

התורה, כי אם לבקש על בריאות, והנה מכריז כאן הרבי להדיא בפי קדשו, שאלך לבריאות [גיזונטערייד] אם כן הרי כבר ברכת ומבוקשי בידי!

כשלבנו מלא אמונה תמימה ושלמה בברכתו של צדיק, יצא תיכף החוצה ונסע מיד חזרה לביתו שבמנהטן. למחרת ניגש שוב לבית הרפואה וביקש מן הרופא המסור לערוך 'בדיקה חוזרת' בטרם יניף את סכין הניתוח על גופו, כדי לוודא שאכן מוכרחים להיכנס לחדר הניתוחים.

מתחילה התפלא הרופא לבקשתו, הלא זה לפני יומיים ערכנו בדיקות מקיפות ומעמיקות והתוצאות היו ברורות! אך האיש הפציר מאוד באומרו, שיש לו הרגשה שחל שם שינוי כל שהוא... בלית ברירה נאות הרופא והחל לערוך בו סדרת בדיקות חוזרות, והנה מה מאוד התפלא לראות שאכן חלה מהפכה גדולה בגופו, אין כאן לא מחלה ולא כלום! והאיש בריא כאולם!

חיש מהר נטל הרופא לידי את הצילומים האחרונים שנערכו רק לפני יומיים, ושם נראה בבירור הממצא החמור שמאיים על חיי האיש, אך כשהשווה אותם עם הצילומים העכשוויים נראה בבירור שהכל נעלם כעורבא פרח!

זעקת התפעלות והשתוממות בקעה מפי הרופא, כיצד קרה המהפך הגדול הזה? שאל, הרי פנים חדשות לגמרי באו לכאן! או אז סיפר האיש לפני הרופא על הברכה שקיבל כבדרך אגב מפי הצדיק הקדוש הרבי מסאטמאר שבויליאמסבורג.

אם כך, הרים הרופא את ידיו, אם ברכתו של הרבי מסאטמאר נכנסה כאן, הרי הכל מובן! יש לי כבר ניסיון רב עם ברכות קדשו המחוללות ניסים רפואיים ומוציאות חולים קשים ממוות לחיים! אשריך שזכית לברכת קדשו!

האיש חזר לביתו כאחד האדם, וכמי שלא היתה בו שום מחלה מעולם, וחי בבריאות איתנה עוד רבות בשנים.

(טיב הקהילה)

סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: לפני יותר מחמישים שנה התגורר במנהטן שבני יורק איש יהודי תמים וישר דרך. יום אחד לא חש בטוב, וניגש ביום שישי ערב שבת קודש אל המרפאה המקומית. לאחר סדרת בדיקות מקיפות אמר הרופא בסבר פנים חמור שלפי תוצאות הבדיקה נראה שמקננת בגופו מחלה קשה והוא בסכנה גבוהה רחמנא ליצלן! הוא קבע לו תיכף ניתוח דחוף לתחילת שבוע הבא, כדי לנסות להציל את חייו.

לקראת מוצאי שבת קודש תיכף עם צאת השבת, נכנס האיש אל רכבו ויצא חיש בנסיעה דחופה לווייליאמסבורג אל היכל קדשו של מרן הקדוש מסאטמאר זצוק"ל, כדי לבקש את ברכת קדשו לפני עלייתו אל שולחן הניתוחים.

כשנכנס בדחילו ורחימו אל בית מדרשו של הרבי, התפלא על החושך והשקט השורר במקום. אך עד מהרה התברר לו שהרבי אוזח עתה עדיין באמצע סעודה שלישית של שבת, ועתה אומר הוא 'תורה' של סעודה ג'.

הוא התקרב אל הטיש בלאט, כשאיש לא שם לב בכניסתו. היה שם ציבור ענק והכל עשו אזנם כאפרכסת להתענג על צוף אמרי קדשו של הרבי, שנאמרו בלהב אש קודש. והנה, תיכף כשהתקרב האיש אל השולחן, פתאום שומע הוא את הרבי צועק ומכריז בפי קדשו: "שא! שא! אבקשם נא, מי שהגיע הנה כדי לשמוע את ה'תורה' - שיישאר, אך מי שלא בא כדי לשמוע את התורה, זאל מוחל זיין און גייעהן גיזונטערייד!" [-שימחול וילך לו לבריאות!].

תיכף נדרך האיש למשמע צעקותיו של הרבי, וחשב לנפשו, מדוע צועק הרבי שיהיה שקט, הרי שורר כאן שקט מוחלט, ולא נשמע שום רעש... [ידוע דרכם של כמה צדיקים להשתיק הקהל באמצע הדברי תורה, על אף שלא היה שום רעש בבית המדרש, והדברים עתיקין, ומי יבוא בסוד קדושים] - אין זאת כי אם שהרבי מתכוון עלי בעצמי, הלא אנכי לא באתי הנה כדי לשמוע את

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הסטייפלר נעץ את עיניו בראש הכולל, ושוב שאל אותו - "מה שמך?". שוב הראה לו ראש הכולל את הפתק עם שמו, אך הסטייפלר חזר שוב על שאלתו. עד שלבסוף אמר לו: "אני רואה שעל מצחך כתוב השם שלמה, הגידה נא לי מה פשר הדבר?!"...

הפסיד תרומה והרוויח חיים

כעבור יום אחד בלבד התברר לראש הכולל כי שמחתו הייתה מוקדמת מדי. הנדבן היה גיסו של אותו ראש הקהל. וכאשר הגיעה אליו השמועה הוא קצף מאוד וחמתו בערה בו, ולא נרגע עד שהתקשר לגיסו וביקש ממנו שימהר לבטל את הצ'ק.

ואכן הנדבן שמע לדבריו וביטל את הצ'ק, ואז קרה דבר נורא - כשהנדבן 'עצר' את הצ'ק, מיד 'נעצרו' חיייו של ראש הקהל והוא השיב את נשמתו ליוצרה.

ראש הכולל אמר: "שמו של ראש הקהל היה שלמה, אולי יש שייכות בין הדברים".

אמר לו הסטייפלר: "אכן נודע הדבר, כי ימי שני חיך כבר נגמרו מזמן, וכל אלו השנים שאתה חי עכשיו, הם שני חיייו של אותו שלמה, שנפסקו באמצע. על כן רשום על מצחך שם זה, כי על שמו אתה חי היום".

כאשר אנחנו קוראים מעשה זה, אנחנו מבינים עד כמה חמור הדבר בעיני הבורא - ועד כמה עלול להיות חמור העונש, ועל כן עלינו להיזהר מאוד שלא נפגע חלילה באף אדם. ראש הקהל, כפי שראינו, נענש מיד בכל חומרת הדין והתקצרו ימיו רח"ל.

בנוסף עלינו ללמוד דבר נוסף ממעשה זה. באותה השעה נראה היה לראש הכולל כי חרב עליו עולמו. עד שכבר קיבל נדבה הגונה היא נשמטה תחת ידו. לבטח הוא שאל את עצמו: מדוע 'הסתבכתי' עם 'ראש הקהל'? מדוע לא כיבדתי אותו מעל ומעבר, ואז הייתי רואה ברכה בעמלי. איזו רעה נגרמה לי בעקבות מעשה זה! הרי כתוצאה מכך גם הפסדתי את הצ'ק שקיבלתי וגם נמנעו ממני עוד נדבות רבות, שאנשי הקהילה היו תורמים עבור החזקת הכולל.

והאמת, כי לא ידע איזה רווח הרוויח כאן, שהרי אורך ימים ושנות חיים הוסיפו לו רק מכוח מעשה זה, ורק בזכות זה הוא עדיין חי וקיים בעולם... וכמו שאמר לו הסטייפלר זיע"א, שקצבת ימיו ושנותיו בעולם כבר הסתיימו, ועתה הוא חי את ימיו של שלמה, שנלקח מהעולם קודם זמנו.

(פניני עין חמד, מעובד מתוך 'באר הפרשה')

שח הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, מעשה ששמע מהרה"צ רבי אליעזר זוסיא שטרן שליט"א, ששמע מפי האדמו"ר מסקולען זיע"א ביום חופתו:

סיפר לי ראש כולל חשוב מארה"ק, שפעם הביא את תלמידי הכולל לעמוד בכור המבחן לפני הגה"ק ה'סטייפלר' זיע"א. כשהסתיים המבחן, בירך הסטייפלר את התלמידים, הורה להם לצאת ואילו על ראש הכולל ציווה: "אתם תישארו כאן בחדר".

משיצאו כולם ונשאר ראש הכולל שאל אותו הסטייפלר: "מה שמך?". ראש הכולל כתב את שמו והראה אותו לסטייפלר. הסטייפלר הביט בפתק, חזר ונעץ את עיניו בראש הכולל ושוב שאל אותו: "מה שמך?". ושוב הראה לו את שמו, כפי שכתב בפתק. אך הסטייפלר עמד על שלו וחזר ושאל לשמו, ולא הבין ראש הכולל לרצונו, עד שאמר לו הסטייפלר: "רואה אני, שכתוב על מצחך השם שלמה. הגידה נא לי מה פשר הדבר?!".

הלה לא ידע את נפשו, מה רוצה ממנו הצדיק, עד שנזכר במעשה שהיה לו עם יהודי בשם שלמה, ושמה לזה מכוון הצדיק. פתח וסיפר:

לפני מספר שנים ראש הכולל נסע לארה"ב כדי להתרים את עם ישראל עבור החזקת הכולל. כשהגיע לקהילה פלונית, נפגש תחילה עם ראש הקהל (נשיא הקהילה). מסיבה מסוימת חש ראש הקהל פגיעה מראש הכולל, ואמר לו: "אני מבטיח לך אישית כי בגלל מעשה זה, אני אדאג שלא תראה מאנשי הקהילה אפילו סנט אחד..."

על אף זאת ניסה ראש הכולל לדבר אל ליבם של אנשי הקהילה על המצווה הגדולה של החזקת תורה, אך ראש הקהל פעל אצל אנשי הקהילה שלא יתרמו מאומה, והוא יצא משם בפחי נפש.

משם, בלית ברירה נסע לקהילה אחרת, שם מצא יהודי שליבו חם וער לכל דבר שבקדושה, וכששמע הלה בשבח אברכי הכולל התלהב בקרבו. ואז הוסיף ראש הכולל לומר לו כי בעז"ה יקבעו שלט בהיכל הכולל, שכל זכויות הלימוד - נזקפות הם לזכותו. הדברים פעלו את פעולתם, והלה הוציא מכיסו פנקס צ'קים וכתב לו צ'ק על סך חמש מאות דולר, סכום הגון ונכבד באותם הימים.

קבל את גליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

"הדבר דומה לעני מרוד המתדפק על דלתי בית העשיר הגדול ומבקש ממנו 'נדבת ידו' - כמה מיליוני דולר... הנשמע כדבר הזה?!"

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על עבודת הימים האלו

כתב הגה"ק רבי חיים פלאגי זי"ע (הובא באבות הראש מבנו של הגר"ח פלאגי, חלק נפש יתירה אות קפג) שג' זמנים מסוגלים ללמוד בספר תהלים - ואלו הם: בשבת קודש, בימים טובים, ובראשי חדשים, ולמעלה מהם בימי חודש אלול. והוא היה נותן בהם סימנים, כי פתח בפרק ראשון באשרי שהוא ר"ת אלול שבת ראש חודש יום טוב, ולכן אמרו בגמרא (ברכות י.) כל פרשה שהייתה חביבה על דוד פתח בה באשרי וסיים בה באשרי.

המהר"ם שפירא מלובלין זצוק"ל שלח פעם בחודש אלול מכתב אל הרה"ג ר' דוד הלחמי זצ"ל (שהיה הגבאי בישיבת חכמי לובלין), שיורה לכל בני הישיבה, שמלבד עשרת פרקי תהלים שאומרים בחודש אלול בכל יום כמובא בפוסקים, יוסיפו לומר בכל יום ויום בחודש אלול את פרק קי"ט אשר כולו בקשות על רוחניות, תורה וקרבנות ה', וזהו כוונת הזמן של חודש אלול, להתקרב אל ה', ועלינו להשתדל לומר לכל הפחות פעם אחת בשבוע פרק זה.

וכן נמי תקנו לומר בכל יום את המזמור 'לדוד ה' אורי וישעי', וכתב ב'סידור האר"י' - סידור ר' שבת' (סדר כוונת ר"ח אלול) וז"ל: כל האומר מזמור כ"ז 'לדוד ה' אורי וישעי' וכו' מר"ח אלול עד אחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי הוא מובטח שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל, ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין ומבטל מעליו כל גזרות קשות ורעות ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועי"ז יכניע כל המקטרגים. כי מר"ח נפתחו י"ג מקורות מי"ג מכילין דרחמי והם מתגלגל ומאירין למטה... ועי"ז אמירה זו אנו פועלין ומבטלין מעלינו הבי"ד של מעלה ומארי תריסין ומקטרגין - שאין להם רשות לקרב כלל לדון אותנו, אלא 'מלפניך' משפטינו יצא ואז יוצאין אנחנו זכאין בדין.

ובכמה קהילות נהגו לומר בכל יום בחודש אלול את פרק קמ"ג, לפי שכתוב שם 'אל תבא במשפט את עבדך', וכמו כן יש אומרים פרק נ"א שהוא 'מזמור התשובה' (כלשונו של רבינו יונה בספר שערי תשובה שער הראשון אות לג). ובכלל, יש קהילות הנוהגים לומר כל ספר התהלים בכל שבת קודש מימי אלול, ונהרא נהרא ופשטיה. זה הכלל, חלילה לו לאדם לבטל את הזמן בשינה ותרדמה, אדרבא, יקום נא, ויזעק אל ה' אלוהיו - כל חד וחד לפי מנהגו וירווח לו.

מאמר נורא היה שגור בפי הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל בכוחה הגדול של תפילה, כי הנה מצינו שחז"ל (ברכות לא.) למדו

באלו הימים - ימי ההכנה לקראת יום הדין הגדול - יום בו 'תחתוך קצבה לכל בריותך', מן היושר לכל 'בר דעת' לדעת כי תחת היגיעה והעבודה הקשה של הפרנסה - 'על המחיה ועל הכלכלה' במשך ימות השנה שכאמור ממילא איננה מועלת במאומה, עדיף לו להזיע ולהתייגע בזה החודש ב'ספר התהלים' ובתפילות, ובוהו יקצור 'רווחים' נאים וגדולים למשך כל השנה הבעל"ט.

ולא רק ב'פרנסה' הדברים אמורים, אלא בכל ענין וענין. פי כמה וכמה יפעל האדם אשר ישקיע כל מרצו כוחו ואונו בתפילות כראוי בימים אלו ויחסוך מעצמו טירחות ויגיעות יתירות במשך כל השנה הבעל"ט, וכלשונו של ה'טור' (סי' תקפא) 'וכל המוסיף לבקש רחמים זכות הוא לו'.

ואין לו לאדם אלא לעזוב את 'השגותיו' הקטנות, אלא יגש לקראת השנה הבאה בהשגות גדולות ורחבות. שהרי אין מעצור בכיכול בידי בורא עולם להפוך את החולה - לבריא אולם, את העני המרוד - לעשיר מופלג, את הבן ה'יורד' (נושר ל"ע) - לצדיק וחסיד, את ה'תם שאינו יודע לשאול' - לחכם ופיקח, את הראש המתקשה בלימודיו - לראש פתוח המבין ומשכיל את כל הנלמד, את הממתין לזיווג - לבעל המשפחה, את הממתין לזש"ק - להיות אב ואם. אין נדרש מהאדם אלא לפתוח פיו בתפילה הבאה מעמקי הלב וימלאו כל משאלות לבבו, וכלשון הפסוק (תהלים פא יא) 'הרחב פיך ואמלאהו'.

כתב ה'בן איש חי' (אדרת אליהו לך לך) על הפסוק הפרד נא מעלי, וז"ל, רמז לנ"א יום שיש מר"ח אלול עד הו"ר, שהם ימים נוראים וקדושים, ימי סליחה וכפרה, והם סימן ועזר לכל ימי השנה, שאם האדם יזהר וישמר באלו הימים מכל חטא, בטוח הוא שיתגבר על יצרו כל ימי השנה כולה ולא ילכד ברשת היצר הרע, ואם באלו הימים לא ישמר כראוי, אזי ילכד ברשת היצה"ר וקרוב הוא לחטוא הרבה בכל השנה, כי אלו הימים דוגמת הלב והמוח שבאדם, שאם נזוקו הוא היזק כל הגוף ואם הם בריאים אזי יהיה כל הגוף בריא. וזהו שאמר הפרד נ"א מעלי, שלפחות תפרד ממני נ"א ימים הנזכרים ולא תחטיאני, ומה שאנכי שואל על נ"א ימים דוקא, יען שהימים אלו הם עיקרי ימי השנה, שאם 'הימין' - ר"ל שאם אלך לצד הטוב שהוא בימין, אזי 'ואשמאלה' אותך - שאכניע אותך ואניחך כשמאל נכנע ולא שתהיה מיומן בימין. 'ואם אשמאלה' ח"ו לחטוא באלו הימים, אזי 'ואימינה' אותך - שיש חשש פן תתגבר בימות השנה, כי נ"א ימים אלו הם המבחן.

כי אכן, כך היא דרכה של תפילה - ביד המתפלל להפוך ע"י התפילה את מצבו מבירא עמיקתא עמיקתא לאיגרא רמא.
אף לדין ייאמר: אל תאמר, עברה עלי שנה בה היה מצב פרנסתי קשה, וכיו"ב בבריאות, בנחת וכו', כיצד אבוא עתה לבקש בהשגות גדולות - דיי אם ישתנה מצבי לטוב. לא כן, אלא יגש בתפילתו לקראת שנה טובה ומתוקה, שנה של מהפיכות לטובה וברכה, ואם אך יפתח פיו בתפילה כראוי יגיע לידי כך.
(באר הפרשה - כי תצא תשע"ט)

כמה וכמה הלכות ב'הלכות תפילה' מתפילתה של חנה, ולכשנתבונן נראה כי חנה ניגשה לתפילתה בכל העוז והתעצמות, כי היא הייתה אשה עקרה שאינה בת בנים, ובבואה לבקש על הבן, החלה לבקש שיהא בנה הנולד לה 'שקול כמשה ואהרן'.
ומן הנראה היה לנו לומר על כך - וכי כן היא הדרך הראויה? דייך אם תוושעי בבן, ומנין העוז לבקש 'כמשה ואהרן'? ואינו דומה אלא לעני מרוד המתדפק על דלתי בית העשיר הגדול ומבקש ממנו 'נדבת ידו' כמה מליוני דולר... אלא, כאן למדנו פרק נכבד ב'הלכות תפילה',

חדשות דרשו

"אני מתקשה להכיל את כל האושר הגדול הזה. איזו התרגשות! איזו שמחה! אם לא הייתי מתבייש הייתי יוצא איתם לרחובה של עיר ופותח איתם בריקוד סוער, לעיני כל ישראל"

נבחן 'דרשו' שזכה ב-1,000 דולרים במבחן המסכם על 120 הדפים הראשונים של הש"ס, מסביר מדוע הוא מתקשה להחליט איזו מבין המתנות שקיבל מ'דרשו' היא הגדולה ביותר...

העיקרית היתה להחזיק מעמד עם הקצב של כולם. לא ליפול, לא להישאר תקוע מאחור עם פער הולך וגדל של דפים שעדיין לא הספקתי ללמוד.

"לשמחתי הגדולה, גם הבן שלי צעד בעקבותי. הוא היה אז בחור בן 14 אולי, אפילו פחות, והוא התלהב מהסיום הגדול של המחזור הקודם של 'הדף היומי', והחליט להצטרף. כך, הוא למד כל יום דף אחד, ובסיום הגדול שהיה לפני כחצי שנה, הוא זכה לסיים את הש"ס, לפני שמלאו לו 22 שנה.

"עכשיו הוא חתן, והוא הולך לצעוד אל החופה לאחר שלמד את הש"ס כולו. וכי קלה היא בעיניכם? אם לא 'דרשו', לא אני ולא הוא היינו מחזיקים מעמד מחזור שלם. אז אני לא יודע איזו מתנה גדולה יותר נתן לי 'דרשו', זה שהבן שלי סיים את הש"ס או זה שאני סיימתי???

"השמחה שלי גדולה שבעתיים", מוסיף ר' יצחק, "כי זה לא נעצר שם. כמובן שמי שסיים את הש"ס כולו לא יפסיק עכשיו ללמוד 'דף היומי'. הוא התחיל כבר מחזור נוסף, וחזקה עליו שילמד את הש"ס בעז"ה עוד פעמים רבות, הן במסגרת 'הדף היומי' והן במסגרות אחרות, וכל זה בזכות היסודות האיתנים שזכה לבסס ולהעמיד בשנות בחרותו כיהודי שלא נשכח לישון בלילה לפני שלמד לפחות דף אחד של גמרא במהלך היום החולף. "לא זו אף זו, גם אחיו הצעיר ממנו, כבן 16 כיום, ראה כי טוב והחליט להצטרף ללימוד 'הדף היומי' עם תחילת המחזור החדש. כמובן שגם הוא נבחן ב'דרשו'. אני מתקשה להכיל את כל האושר הגדול הזה. איזו התרגשות! איזו שמחה! אם לא הייתי מתבייש הייתי יוצא איתם לרחובה של עיר ופותח איתם בריקוד סוער,

יעקב א. לוסטיגמן

הרב יצחק קליין, אברך כבן 50, מתקש שנפרסם את הריאיון עמו תחת שם בדוי. "לא נעים לי שהשם שלי מופיע ומתפרסם", הוא אומר, "אבל אני כן רוצה לבטא את ההערכה הגדולה שלי ל'דרשו', על התרומה האדירה שהארגון הזה תרם לי. אני חושב שגם אם אני אגיד את הדברים תחת שם בדוי, הם יפעלו את פעולתם. בסך הכל ניכרים דברי אמת, וכולם יבינו שזה דברים נכונים".

הרב קליין זכה בהגרלה שנערכה בין משתתפי המבחן המסכם, על 120 דפי הגמרא הראשונים בש"ס, שנלמדו בארבעת החודשים הראשונים של מחזור הדף היומי החדש. מדובר על כל מסכת ברכות, ועוד כשליש ממסכת שבת.

"אני לא יודע מאיפה להתחיל להביע את הכרת הטוב שלי ל'דרשו', אבל אני בטוח שהזכייה ב-1,000 דולרים, זאת לא המתנה הגדולה ביותר שקיבלתי מהארגון הנפלא הזה", הוא אומר. "אני עצמי כבר נבחן על הש"ס מאז תחילת המחזור הקודם, וזאת לבד מתנה גדולה במיוחד.

"האמת שבמחזור הקודם לא למדתי בצורה כל כך יסודית. רצייתי בעיקר 'לעבור על הש"ס', שיהיו לי מושגים בכל המסכתות. הציונים שלי במבחני 'דרשו' לא היו מאוד גבוהים, אבל המשכתי להיבחן למרות הכל, בעיקר בגלל המסגרת. ידעתי שאם אני מחסיר דפים, אגיע למבחן על חומר שבכלל לא למדתי, ואת זה כמובן לא יכולתי להרשות לעצמי, אז המשכתי להיצמד לקצב של כל כלל ישראל, בעיקר בזכות המבחנים של 'דרשו'. "כך, במשך שבע וחצי שנים נבחנתי ונבחנתי, והמטרה

לעיני כל ישראל".

הרב קליין מספר לנו שעם תחילת המחזור הנוכחי הוא הוסיף והלך מחיל אל חיל: "אמרתי לעצמי שאם זכיתי 'לעבור על הש"ס', למה שלא אזכה עכשיו 'לדעת ש"ס'. החלטתי לנסות. התחלתי ללמוד בצורה יותר יסודית, לחזור, לשנון, ובסייעתא דשמיא גם הציונים במבחני 'דרשו' עלו בהתאם.

"והנה הגיע המבחן המסכם הראשון, והחלטתי לקפוץ על העגלה. למה להישאר מאחור? שיננתי את 120 הדפים חוזר ושנון, עשיתי לי סימנים כדי להיטיב את הזיכרון, ניגשתי למבחן בחיל וברעדה, וב"ה זכיתי לקבל ציון גבוה. לא זו בלבד, אלא ששמי גם עלה בהגרלה וזכיתי ב-1,000 דולרים, שכמובן מסייעים לי ולו במעט לחתן את הילד התלמיד חכם שלי, שכבר לומד ש"ס בפעם

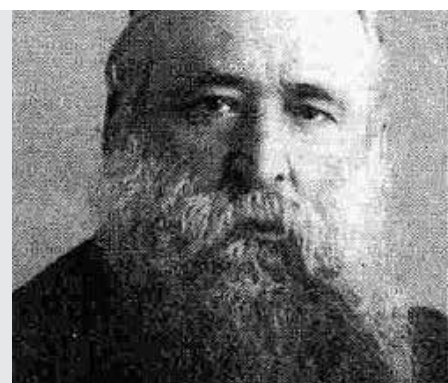
השניה עוד בטרם נכנס מתחת לחופה.

"אני לא יודע איפה אוכל למצוא מילים שיתארו את רגשי התודה שלי, אני לא יודע היכן אוכל למצוא את ראשי ומנהלי 'דרשו' כדי להביע בפניהם את אותה הכרת הטוב העמוקה, ולכן אני מספר את זה, כדי שכולם ידעו, שמי שנוטל עצה מן הזקנים, אלו גדולי הדור שהמליצו על תכונות הלימוד של 'דרשו', מי שמקיים בעצמו 'חבר אני לכל אשר יראוך', ומצטרף ללגיונה של תורה, ב'דרשו', יזכה הוא ובניו אחריו להשיג ולכבוש עוד חלקים בידיעת התורה בסייעתא דשמיא.

"וכבר אמרו חז"ל 'שכר מצוה מצוה', ולכן אני מברך את ראשי 'דרשו' שיזכו להרבות תורה וזיכוי הרבים עוד רבות בשנים, ויהי זה שכרם בעולם הזה, והקרן קיימת להם לעולם הבא".

פרשת השבוע

"בן יחיד הוא לי" - התייפחה האשה - "ועתה קיבל צו גיוס מהצבא האדום. הניסיונות הרוחניים שם קשים מנשוא ורוב המתגייסים לא עמדו בהם. חוששני שיקרה כך לבני, שחלילה ישכח את אלוקיו וייצא לתרבות רעה..."

על חרדתן ומסירות נפשן של אמהות בישראל לשלימותו הרוחנית של בנן...

הרב ישראל ליוש

וְתַפְּשׂוּ בּוֹ אֲבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל זְקֵנֵי עִירוֹ... (כא יט)

אשה צדקנית נכנסה אל הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, עת שימש כרבה של העיר 'סלוצק', ובקשה ממנו בתחנונים ובבכי מר: "הרבי יתפלל על בני שימות מהר..."

"מדוע?!" - הזדעזע הרב - "מה קרה לבנך...?"

"בן יחיד הוא לי" - התייפחה האשה - "ועתה קיבל צו גיוס מהצבא האדום. הניסיונות הרוחניים שם קשים מנשוא ורוב המתגייסים לא עמדו בהם, חוששני שיקרה כך לבני, שחלילה ישכח את אלוקיו וייצא לתרבות רעה... התפלל נא שימות כיהודי כשר לפני גיוס... אמנם אשאר ערירית, כי בן יחיד הוא לי, אך טוב מות גופו ממות נשמתו..."

רבי יחזקאל פרץ אף הוא בבכי ואמר לה: "במקום להתפלל שימות, הבה נתפלל שנינו שיעמוד בניסיונות ויצא מן הצבא כשלבנו טהור וכשר לעבודתו ית".

האשה נרגעה מעט, וכדברי הרב התפללה יחד איתו על חייו הרוחניים של בנה, ואכן תפילתם התקבלה ברצון, ובנה היה מיחידי הסגולה שצלחו את תקופת הגיוס ומסרו נפש על אמנותם ודתם, למרות ההתעללות והצרות שספגו מהחיילים הרוסיים.

לימים, אמר הג"ר יחזקאל אברמסקי שמעשה זה הבהיר לו פשט בפרשת 'בן סורר ומורה'. התורה מצווה על אביו ואמו של הבן סורר להוציא אותו אל זקני עירו ולהביא אותו אל מותו, לכאורה זהו ציווי קשה מאוד וכמעט בלתי אפשרי עבור הורים,

לעשות כך לבנם, פרי בטנם...?

אבל הספור עם האשה הצדקת שהעדיפה את מות בנה, מוכיח שהורים טובים הם אלו שמעדיפים שבנם ימות זכאי ואל ימות חייב...

המגיד הירושלמי רבי שבתי יודלביץ זצ"ל סיפר ספור דומה, גם הוא על אשה שהעדיפה שבנה שהתגייס לצבא ימות ולא יפרוק עול תו"מ, אך סופו של הספור ההוא היה, שאכן בנה מת בצבא מיד עם גיוסו, כאשר עוד שמר על צלם יהדותו, ובהלוותו חילקה האשה עוגות ויין למלווים, והודתה לבורא עולם על שבנה מת כיהודי כשר...

המליץ ע"כ אחד האדמו"רים את הפסוק בתהילים (פח יב): 'הַיִּסְפֵּר בְּקֶבֶר חֶסֶדְךָ אֱמוּנָתְךָ בְּאַבְדֹנָי, פַּעֲמִים שֶׁקִּבֵּר הוּא חֶסֶד, אִם אֱמוּנָתְךָ בְּאַבְדֹנָי, כֹּאשֶׁר הָאֱמוּנָה הִיא בְּסִכְנַת אֲבָדוֹן...'.

הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל סיפר על בן מקורבו שרצה לנסוע לאמריקה ללמוד שם באוניברסיטה, האב התנגד לכך נחרצות, אך כל שכנועיו לא הועילו והבן עלה על האניה, בדרכו לאמריקה להגשים את שאיפותיו ללמוד באוניברסיטה...

כאשר שמע זאת האב הפטיר בצער: "אילו ידעתי שאין באניה עוד יהודים, הייתי מתפלל לה' שהאניה תטבע בים, כדי שבני לא

יגיע לאמריקה ללמוד באוניברסיטה..."

לעשות מאומה כנגדם, אך כשעוזבי התורה באים, חלילה, להשמיד את נפשנו היהודית נצא ונילחם בהם מלחמת חרמה, כי הרי 'גדול המחטיאו יותר מן ההורגו!'

והוסיף: "מצינו בתורה הקדושה שני כתובים שלכאורה סותרים זה את זה, בקריאת ים סוף כתוב: 'ה' ילחם לכם', ובמלחמת עמלק כתוב: 'צא הלחם בעמלק', במה שונות שתי המלחמות, מדוע במלחמת עמלק נצטוו להילחם ואילו מול המצריים נצטוו להחריש?

"אלא, במצרים היתה סכנה על הגוף, בזה יש לבטוח בקב"ה שיצילם בדרכו, אבל מלחמת עמלק היתה מלחמה רוחנית, במלחמה כזו אין להחריש, צריך לצאת ולהילחם..."

ונסיים בדברי מרן ה'חזון איש' זי"ע לתלמיד שהביע את חרדתו על כך שבזמן פרעות הערבים בשנת תש"ו, לא עובר יום בלי קרבנות יהודים: "מדוע אינך מזדעזע כל כך מכך שאלפים ורבות ילדי ישראל מתחנכים בחינוך חפשי, ונפשם נרצחת בכך... והרי זו רציחה המונית ומזעזעת יותר מרציחת הערבים שאינה פוגעת בהמונים אלא ביחידים... מדוע, אם כן, הנך מזדעזע מזה ולא מזה...? הלא אמרו חז"ל: "גדול המחטיאו יותר מן ההורגו!"

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א סיפר על אשה צדקת שזכתה להשיא את שלושת בנותיה לגדולי ומרביצי תורה, וזאת אודות לכך שבימי השואה, כאשר נכנסו הנאצים ימ"ש לעירייתם, והיו אלו הרגעים האחרונים לפני הובלתם לאושוויץ, לקחה את שלושת בנותיה ומסרה אותן לגוי ואמרה לו: "כל עוד יש לך אפשרות לשמור עליהן כיהודיות, שמור עליהן כבבת עינך, אבל ברגע שהנסיבות לא יאפשרו זאת ותיאלץ להמיר את דתן, אני מתחננת לפניך שלא תעשה כך אלא תשליך אותן למי הנהר..." האם הובלה יחד עם שאר אחיה הקדושים לאושוויץ ומתה מות קדושים, ואילו הבנות זכו להינצל, וכאמור נישאו למרביצי תורה גדולים...

כאשר חזר כ"ק האדמו"ר מצאנז קלויזנבורג זצ"ל מהשואה האיומה, היה מזרז את היהודים הניצולים שלא להתחבר לשכנים החילונים שאינם שומרים תורה ומצוות, וכך אמר להם: "כשהגרמנים ימ"ש באו עלינו להשמיד את גופינו לא יכולנו

שיג ושיח - באדיבות 'ארחות יושר'

"קבל על עצמך ללמוד את כל הש"ס ולא תצטרך ניתוח" - אמר רבינו שליט"א ליהודי. הדברים נשמעו כחידה. הכל כבר מוכן לניתוח, התאריך והמקום נקבעו, טובי הרופאים נשכרו, כיצד תיתכן אפשרות שלא יהיה ניתוח?

הוראות, הדרכות ועובדות ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, שנרשמו ע"י נכדו נאמן ביתו הרה"ג ר' אריה קניבסקי שליט"א

מנע, התאריך והמקום נקבעו, וטובי הרופאים נשכרו, וכיצד יש אפשרות שלא יהיה ניתוח? אך אותו ת"ח קיבל את הדברים באמונת חכמים מוחלטת, וקיבל על עצמו ללמוד את כל הש"ס כסדר.

לאחר כשבוע ימים התקבל ממנו טלפון נרגש. בשיחת הטלפון הוא בישר לי כי אכן, כדברי רבינו שליט"א לא נפל דבר, והניתוח הבלתי נמנע, אכן נמנע... הרופאים החליטו כי יש שיפור רב לפתע, וכבר אין צורך בניתוח המסוכן! אשרינו שזכינו...

היה זה לפני מספר חודשים. אל חדרו של רבינו שליט"א נכנס יהודי לא צעיר, ת"ח חשוב, מנהל ת"ת באחת מערי הארץ. את דאגתו שח לרבינו שליט"א:

לפני זמן מה נתקלתי ונפלתי ארצה, ושברתי כמה עצמות בגב ובכתפיים. הרופאים אומרים כי אני מוכרח לעבור ניתוח, אך הניתוח הוא קשה מאוד ומסוכן ומכיל סיכונים רבים. אני חושש מאוד מאוד מהניתוח, מה לעשות?? - שאל בתחינה.

רבינו שליט"א שמע את מצוקתו והשיב: "תקבל על עצמך ללמוד את כל הש"ס, ולא תצטרך ניתוח!"

הדברים נשמעו כחידה... הכל כבר ערוך ומוכן לניתוח הבלתי

התפרסמו ב'טליושר' 6881* - קו התוכן של ארגון 'ארחות יושר'

קבל את גליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

**לפתע נצפה אדם בלתי-מוכר מהלך בין השולחנות ותר
אחר מקום ישיבה. מיד הקיפו אותו כמה בחורים כאילו היה
פושע מסוכן ושאלו אותו: "מי אתה?!" הוא נבהל וענה:
"בר קמצא" ... "מה?!" - שאגו בתדהמה - "זה אתה?!" ...**

מעשה בחתונה - פרק הסיום במסע ההיסטורי לירושלים של בית שני. והפעם: הסיפור הידוע על קמצא ובר קמצא מזווית שלא הכרתם...

הסיפור עם קמצא הוא קצת מורכב. קמצא הוא אכן 'חבר', הוא משלנו. אבל בנו יקירו לא בדיוק כזה. עד כמה שזכור לנו, בכל בוקר לפני שקמצא מגיע לבית המדרש הוא נאלץ לטבול, בגלל שהבן שלו בר קמצא לדאבון לבו הוא עם הארץ, והוא אוכל יחד אתו מידי ערב והבגדים שלו טמאים מדרס.

"אה, אז זה אתה? אתה הוא הבן המדובר שאבא שלך טובל

'עליך' כל בוקר בשביל שהוא יוכל לשבת איתנו?"

בר קמצא נעלב עד עמקי נשמתו. הוא לא ידע לאן הוא נקלע. בלאו הכי הוא טיפוס רגיש ופגיע נכון, אני עם הארץ, לא זכיתי להיות 'חבר' כמו אבי היקר, אבל עדיין אני יהודי טוב שמתפלל שלוש תפילות ביום ומפריש תרומה. אמנם אני לא כל כך מבין מה זה תרומת מעשר, ולא מעשר שני, וגם בטומאת משכב ומושב אני מסתבך, אבל עדיין אני שומר שבת ירא ה' ושומע שיעור תורה.

כל ערב אני סוחב אתי עלבונות ומשקעים מכל אלו שרואים בי הטמא של השכונה, והנה, סוף סוף קבלתי הזמנה לחתונה של יונדב, השמחה שלי עלתה על גדותיה שיש כמה שלא מנדים אותי לגמרי, והנה מתברר שבסך הכל הדוור התבלבל...

דווקא נשיא ישראל, רבן יוחנן בן זכאי היה מקדים בשלום כל אדם, והוא לא ראה פחיתות בלהתייחס אלי. הוא לא חשש שאם הוא יתייחס, הוא יפסיק להבין ב'שיחת מלאכי השרת ובמעשה מרכבה', הוא לא פחד כמו כל אלו שחוששים שאם אדבר אתם אולי תנתזו טיפת רוק ממני ואז הוא יטמא. לא. הוא לא היה כזה 'צדיק' שלא מעז לחייך אלי. לעומת זאת כאן אני עם אנשים ששונאים אותי ועוד בשם התורה. מעליבים בשם הקדושה והטהרה.

הסיפור הזה יצא מכלל שליטה, ועל דא וכיוצא בזה נאמר

כולם מכירים את הסיפור הזה, אבל הרב שמואל פולק מעניק לו פן חדש ומעניין, ששווה בהחלט לקרוא למרות שמדובר רק בפרשנות בלתי מחייבת בעליל...

חתונה בירושלים, בשלהי ימי הבית. סעודת המצוה החלה, כל ה'חברים' יושבים בחדרת קודש ובשמחה של מצוה סביב שולחנות ערוכים. ההמון מברך 'המוציא' ו'אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על אכילת לחמי תודה', לאחר מכן אוכלים בשר קודש, כאשר שמחה של מצוה ושמחת חתן וכלה מתאגדים יחדיו. מי מאיתנו, דור הגלות, יכול להבין ולהשיג את ההשגות הנעלות שעלו בראשם בשעה שנהנו מזיו השכינה ואכלו קדשים קלים בטהרה בירושלים. אשרי העם שככה לו.

ואז, לפתע ללא הודעה מראש, נצפה אדם לא כל כך מוכר מהלך בין השולחנות ותר אחר מקום לישיב עליו. בלי הודעה מוקדמת החלה שערוריה באולם. "זה לא פשוט שבן אדם לא מוכר מסתובב לנו בין שולחנות עמוסים בבשר קודש", אומר שם איש לרעהו, והחברים מאזינים ושותקים. זאת תאונה שעלולה להסתיים בתאונת שרשרת. יש סיכוי גדול שהוא עם הארץ, ודי אם רק יגע בבשר קודש והבשר הזה יהפוך לראשון לטומאה, הבשר הזה יגע בבשר אחר שנמצא לידו והוא נהיה שני, והשני נוגע בשלישי והשלישי ברביעי. בקיצור: הוא עלול לטמא את כל הסעודה במחי יד. מפגע תברואתי לכל דבר.

תוך כמה רגעים הקיפו אותו כמה בחורים כמו פושע הכי מסוכן ושאלו אותו: "מי אתה? איך קוראים לך?" הוא נבהל וענה: "בר קמצא".

"מה?! קוראים לך בר קמצא? אתה הבן של ה'חבר' קמצא?"

--

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

ב"חבר אני לכל אשר יראוך", מחויבים אנו ברגש אחווה כלפיו, והאחווה שלנו כלפיו היא ערך רוחני, שצריך לפנות לו מקום בלב שלנו גם אם הוא לפעמים מכריח אותנו ללכלך את ידנו ולהניח מסלסול הפרישות, בה איננו מחויבים בה לכל הדעות. היה עדיף להוציא את בשר הקודש וכל הסעודה הזו תהיה חולין, והעיקר לא להלבין פניו של יהודי מישראל.

בל נשכח שאהרן הכהן, פסגת הקדושה והטהרה בישראל, שכל ימיו לא מש מאוהל מועד, ונדרש ממנו לחיות בטהרה בתובענות הכי גדולה - למרות זאת הרי הוא הוא בעצמו היה אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

אהרן הכהן מחייב אותנו. גם אדם שנמצא בקודש הקדשים, גם אדם שאסור לו לצאת ממחנה לווייה, גם התלמיד חכם הכי גדול שאוחז במדרגה נשגבה, צריך לפנות מקום בלב בשביל היהודי שנשלח מחוץ לג' מחנות, מתוך ידיעה שאותו אבא שבשמים ששכינתו שרויה לפני ולפנים בין שני בדי הארון, הרי הוא "שוכן אתם בתוך טומאותם", אף על פי שהם טמאים.

"טובה ארוחת ירק ואהבה בה, משור אבוס ושנאה בו". עדיף שכל הסעודה תהיה חולין ויהיה בה אהבת ישראל, מאשר שור שכל כולו קודש קודשים אבל שנאה בו. שנאת חנם זו החריבה את בתינו ושרפה את היכלנו והגליתנו לבין האומות.

על שנאת חנם...

וכאן ישאל כל שואל: למה זה שנאת חנם? הרי לכאורה הם צודקים. הלא אותו עם הארץ היה עלול לעשות נזקים אדירים? אך התשובה היא, שאותו יהודי גם הוא בנו של הקב"ה, גם עליו צריך לחלל את השבת הוא נכנס בבריתו של אברהם אבינו, והוא בכלל 'קידש ידיד מבטן'. הקב"ה אוהב אותו ונעלב בשבילו. ואם יש לו זכות קיום להסתובב בעולם הזה, זו ההוכחה שאבא שבשמים עדיין 'בונה' עליו. כי אם הוא היה מיותר הקב"ה כבר היה מזמן נוטל את נשמתו. ואם אבא שבשמים 'בונה' עליו גם אנחנו צריכים לתת לו את האפשרות, גם אנחנו צריכים להכיר בו כאח שלנו. ואם יש לו יראת שמים במידת מה אזי מחויבים אנחנו

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

כיצד אפשר לחשוש מבלי לחשוך?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'הפץ חיים'

ראה בדקדוק את כל הפרטים ולא ידע את כל הנסיבות, ובכך לא יעלה בלבו ספק, אלא רק יחשוש כדי שידע לנהוג בזהירות. וכעין זה הביא בשו"ת לחפץ בחיים (ח"ד סימן ט) מדברי החרדים (פט"ו אות לג) שכתב, שאמרו חז"ל 'כל אדם יהיה בעיניך כליסטים ומכבדו כרבן גמליאל', והקשה החרדים, הרי אמרו חז"ל במקום אחר 'והוי דן את כל האדם לכף זכות? ותירץ, שצריך שכל אדם יהיה בעיניו כצדיק גמור לכבדו בלב שלם, אבל לענין להישמר ממנו יחשדהו לרשע, וזה מה שאמרו חז"ל לענין איסור לשון הרע, שלא מקבלים לשון הרע אבל מיחש חיישינן כדי להישמר ממנו עכ"ל, מוכח מדבריו שהדרך לעשות כן היא, שבלבו לא יהיה עליו ספק כלל ויהיה בעיניו ובלבו כצדיק גמור, ורק לענין הנהגתו יש לו לחשוש.

בהלכות הנלמדות היום בחפץ חיים (רכילות כלל ה' סעיפים ג-ד) חוזר רבנו על הכלל הנוגע גם לגבי איסור לשון הרע, שכאשר הרכילות שהאדם שמע נוגעת אליו למעשה על להבא, הותר לו לחוש לכך בלבד, אך לא להאמין ולקבל את הדברים בלבד - "ולכן צריך להיזהר מאוד כששמע שאחד דבר עליו או עשה לו כך וכך, או רוצה לעשות לו כך וכך, שלא להאמין בדבר רק בדרך חשש בעלמא, דהיינו לשמור עצמו ממנו, ולא בגדר ספק, דמעמידין לאדם בחזקת כשרות ומסתמא לא עשה לו רעה ולא גנהו..."

כיצד אפוא יוכל האדם להיזהר בדבר זה, שמצד אחד הותר לו לחשוש חשש בעלמא, ומצד שני עליו להיזהר שלא יעורר חשש זה אפילו ספק בלבד? בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים משו"ת תשובות והנהגות (יו"ד ח"א סימן תקנה), שהעצה לכך היא שילמד זכות כפי האפשר על השני, שאולי לא

קבל את גליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

עירובין דף טו

איזו שאלה היתה לחזון איש על שדרות רבי טרפון בבני ברק?

"שנטעו מתחילה לכך"

לריח ויפה העיר, עכ"ל. ומסיק בסוף להלכה שאם נטעו מתחלה כדי לתלוש השושנים ולמוכרן, חשוב שלא הונחו כאן לשם ריח ופטור מלברך, וכן אם נטעו לאכילה, כגון תפוחי זהב, אף שריח האילנות טוב ומשיב את הנפש פטור מלברך, אבל אם נטעו מתחילה לכך, לטייל בגן וליהנות מריח השושנים בעודם באיבם מחוברים לקרקע, צריך לברך עליהם כשמטייל ונהנה מהריח.

ומהיות טוב, יניעם ממקומם ויקרבם לחוטם, ואז יברך, וזה נחשב כלקחה חדשה. ולענין מעשה אין לברך רק באופן זה, שאם לא נטלן בידו לקרבן אליו, למיחש מיבעי שאולי לא נחשב כהונח שם לריח.

יש להוסיף שבהגה"ה לשו"ת שם מובא ששאלה זו נשאל הגאון בעל הארץ צבי מתלמידו הרה"ח ר' יצחק איטשע ז"ל ארליך מבני ברק, והתייחסה לשדרת הפרחים והשושנים שהיתה אז ברח' רבי טרפון בבני ברק. וכאשר ביקר אצל החזון איש שאל אותו החזון איש על אותה ערוגת פרחים, והרב מקו"ז'גלוב הבטיח להשיב לו בארוכה, וכשקיבל החזון איש את תשובתו הגיב בהתפעלות ואמר שמזה עשרות שנים לא נזדמן לי לפגוש משיב גאוני מטיפוס כזה.

(ע"פ חשוקי חמד, מרביצי תורה מעולם החסידות)

ההולך במקום שיש בו פרחים הנותנים ריח טוב, האם כשנכנס לגן צריך לברך על הריח הטוב, או שמא אין מברכים על ריח כשהוא מחובר? לכאורה מברכים עליו, וכמבואר בשו"ע (או"ח סי' שלו ס"י) הדס מחובר, מותר להריח בו בשבת, ומסתמא הכוונה כדי לברך עליו.

והנה בשו"ת ארץ צבי (ח"ב סימן יג) להגאון מקו"ז'גלוב נשאל על ההולך לטייל בגן של פרחים ושושנים ונהנה מריחם, אם צריך לברך. והשיב, לכאורה פשוט שצריך לברך, שהרי נעשו להריח והוא מתכוין להנות מהריח. ומכל מקום יש להסתפק על פי מה שכתבו המגן אברהם (סי' ריז סק"א) והפרי מגדים (שם משבצ"ז סק"א) שצריך שיונחו הבשמים במקום זה על מנת להריחם ואז צריך לברך, וא"כ הרי כשנוטעים הפרחים והשושנים בעת הנטיעה שהונחו שם עדיין אין להם ריח, ורק אח"כ כשצצים הפרחים יש ריח, א"כ הפרחים והשושנים לא הונחו שם לריח, וא"כ אין צריך אולי לברך. ומצד שני יש לומר, דכיון שעיקר הצורך הוא שיונח לריח, והרי עיקר נטיעת הפרחים ושושנים הוא על מנת שיתנו אח"כ ריח, א"כ אפשר לומר שזה נקרא שהונחו שם לריח.

ותלמיד אחד הביא ראיה שיש לברך, מהגמרא בערובין בדף ט"ו ע"א שאע"ג שלחי העומד מאליו שלא נעשה לשם לחי לא מועיל, מכל מקום מועיל מה שניטעו מתחלה לשם כך שייחשב לשם לחי, כך גם מה שנטעו מתחילה לשם ריח נחשב שהונח כאן

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם מותר 'לטלטל' ביום טוב צרור מפתחות שחלקן אינו נצרך ליום טוב?

הניירות, או הגפרורים, וכולם ראויים לשימוש הנצרך ביום טוב; אבל צרור מפתחות שחלקם אינו נצרך לשימוש ביום טוב, אסור להוציא את כולו לרשות הרבים, משום שבמפתחות שאינם נצרכים לו, בוודאי לא ישתמש ביום טוב, ונמצא שבהוצאת הצרור נעשית מלאכת הוצאה שבוודאי אין בה צורך ביום טוב; ויש שמתירים אף באופן זה.

[ביאורים ומוספים דרשו תקו, 31]

מלאכת 'הוצאה' - העברה מרשות הרבים לרשות היחיד, ולהיפך, ו'לטלטל' ברשות הרבים - מותרת ביום טוב אף שלא לצורך 'אוכל נפש', אבל שלא לצורך יום טוב כלל, אסורה. ומותר להוציא לרשות הרבים חבילת נייר 'טישו', חפיסת גפרורים, וכיוצא בהן, אף במקרה שלא יזדקקו ביום טוב אלא לחלקן. ויש אומרים שדווקא באופן זה מותר, משום שאין הבדל בין

האם מותר לאפות ביום טוב חלות כוסמין כשיש בבית חלות רגילות?

וכמו כן, מותר ללוש ביום טוב חלות מהירות הכנה, ואין לחשוש שמתוך קלות ההכנה יטעו ויכינו יותר מן הנצרך ליום טוב. וכן להיפך - מותר להכין חלות הקשות להכנה, וכגון חלות קטנות העשויות בצורה מיוחדת, אשר נדרשת עבודה רבה בהכנת כל אחת מהן בפני עצמה, ויצירת צורתה; למרות שדבר זה גורם לריבוי עשיית מלאכה, ולריבוי הטירחה.

[שו"ע תקו, ה רז, משנ"ב לב, לה רלו, ושעה"צ נ]

מי שיש ברשותו חלות ליום טוב, ומעונין בפת חמה - רשאי לאפות חלות נוספות ביום טוב. וכמו כן, אף מי שיש ברשותו חלות טריות - אם הוא מעונין בחלות ממין אחר של דגן, וכגון שיש ברשותו חלות רגילות, העשויות מחיטה, והוא מעונין בחלות כוסמין או שיפון - מותר לו לאפות חלות ממין זה; וזאת, אף אם החלות שברשותו טעימות יותר, ויפות יותר, מהחלות שהוא מעונין לאפות.

האם מותר לאכול מבשר בהמה לפני נתינת הזרוע והלחיים והקיבה לכהן?

טוב, אם משום שהיא 'מתקנת' את ה'טבל' ומתירה אותו באכילה, ואם משום שהיא דומה להקדשת 'הקדש', האסורה בשבת; הפרשת הזרוע, הלחיים והקיבה, מותרת ביום טוב, משום שאינה מתירה את הבשר באכילה, כנ"ל, וכמו כן, חלקי הפרשה ידועים וברורים מראש, ואין בהפרשתם אלא מעשה הפרדה בעלמא.

[שו"ע תקו, ט, ומשנ"ב מב; שו"ע יו"ד סא, ה (רכא; שו"ת חת"ס יו"ד שא)]

נאמר בתורה: "וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפֵּט הַפְּהִינִים... מֵאֵת זִבְחֵי הַזֶּבַח... וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזֶּרֶעַ וְהַלְחִיִּים וְהַקִּיבָה". דהיינו, השוחט בהמה טהורה (בארץ ישראל, והיו שהידרו לעשות זאת גם בחוץ לארץ), צריך לתת לכהן את הזרוע, שהיא הרגל הקדמית הימנית, הלחיים והקיבה. ומצוה לתיתן לכהן מיד לאחר השחיטה, אבל הבהמה מותרת באכילה גם לפני נתינתן.

ובניגוד להפרשת תרומות ומעשרות, האסורה בשבת וביום

* בזמן הזה, שכולנו 'טמאי מתיים', וממילא גם ה'חלה' שאנו מפרישים טמאה היא - מצוה לשרוף את החלה. ולכן, בזמן הזה, אין מפרישים חלה בשיעורים אלו שקבעו חז"ל להפרשת חלה טהורה, אלא מפרישים רק 'משהו' מהבצק. אולם, מנהג בני אשכנז להפריש לכתחילה 'כזית'. ובהפרשת חלה מסֶפֶק - אף למנהג בני אשכנז ניתן להפריש פחות מכזית.

* שני בצקים, או שני מאפים, שאין בכל אחד מהם שיעור חלה, אך בשניהם יחד יש שיעור חלה - ניתן לצרפם יחד ולחייבם בהפרשת חלה, על ידי הנחתם בכלי אחד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

ה'כורך' - מקורו וטעמו

בנפרד מהמצה, שחובת אכילתה גם בזמן הזה היא מדאורייתא. ועם זאת, כזכר למנהגו של הלל, הנהיגו חכמינו ז"ל גם בזמן הזה לכרוך 'כזית' מצה עם כזית מרור, ולאוכלם יחד; ואכילה זו, מכונה 'כורך'. וצורת הכריכה הנהוגה בימינו היא, להכניס מרור בין שתי חתיכות מצה.

[שו"ע תעה, א, ומשנ"ב טז; ביאורים ומוספים דרשו, 24 ו-27]

נאמר בתורה על אכילת קרבן הפסח: "על מצות ומרורים יאכלהו". לדעת הלל הזקן, פירוש הדברים שצריך לכרוך את המצה והמרור ולאוכלם יחד; וכך אכן נהג הלל בזמן המקדש. ולדעת ראשונים רבים, לדעת הלל צריך אף לכרוך את הפסח יחד עם המצה והמרור, ולאוכלם יחד. ובזמן הזה, שאין קרבן פסח, מצות אכילת המרור היא רק מדרבנן, ולכן אוכלים את המרור

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

ד' באלול | רבי מאיר שמחה ב"ר שמשון קלונימוס קלמן הכהן זצ"ל, מדווינסק, בעל אור שמח, משך חכמה

שנת ה' אלפים: החל ביום זה 'ויכוח פריז', על התלמוד הבבלי, בארמונו של מלך צרפת לואי התשיעי. 'ויכוח פריז' התנהל בעקבות מעשה הנפשע של ניקולס דונין שר"י, תלמידו של רבי יחיאל מפריז מבעלי התוספות, אשר יצא לתרבות רעה והשתמד. הוא הסית את האפיפיור כנגד התלמוד, ובעקבות כך דרש האפיפיור מכל מלכי אירופה לשרוף את ספרי התלמוד. רובם התעלמו מהבקשה מלבד מלך צרפת שניאות לבצע זאת בכפוף למשפט שייערך בנושא. בראש הרכב השופטים הועמדה המלכה, אשת המלך, ובהרכב עצמו היו חברים ניקולס דונין שר"י, יחד עם מספר בישופים וכמרים שונאי ישראל. צוות ההגנה הורכב מרבי יחיאל מפריז ורבי משה מקוצי בעל הסמ"ג, רבי יהודה ב"ר דוד ממילון ורבי שמואל ב"ר שלמה משאטא-טיער. אולם המאמצים לא הועילו והשופטים הכריעו שיש לשרוף את ספרי התלמוד בכל רחבי צרפת. הספרים נאספו על ידי שליחי המלך, ועשרות קרונות גדושים בספרי התלמוד הובאו לשריפה במרכז פריז בערב שבת קודש פרשת "זאת חוקת התורה" - "דא גזירת אורייתא", ולכך נקבע יום זה כיום תענית יחידים.

"חגרי לבוש שק עלי ההבצרה אשר יצתה לחלק וספתה את תלולין" - מתוך קינת 'שאלי שרופה באש' שחיבר מהר"ם מרוטנבורג על שריפת התלמוד.

שנת ה' אלפים קנ"א: ביום זה נטבחו רבים מיהודי ברצלונה וטולדו שבספרד, במהלך 'פרעות קנ"א'. פרעות אלו בוצעו בידי נוצרים משולהבים שהוסתו על ידי כמרים מפיצי שנאה נגד העם היהודי. קהילות שלמות נחרבו באותם ימים, ושיאן של הפרעות היה ביום ד' אלול, כשהפורעים הגיעו לברצלונה ולטולדו וכמעט השמידו את כל האוכלוסיה היהודית שלהן. בטולדו נרצחו בין היתר גם רבי יהודה, נכד הרא"ש עם משפחתו ותלמידיו הי"ד. מספר לא ידוע של יהודים לא עמדו בניסיון באותה עת, והמירו דתם לנצרות מתוך כפיה, ומיני אז התפתחו בנפרד קהילות של 'אנוסים', שהמשיכו להתקיים ביתר שאת אחרי גירוש ספרד, אז עלה באופן משמעותי מספרם של היהודים שהמירו דתם בכפיה.

בְּכֹן בְּכָה בְּכָה רַב וְהָרַב, עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל עַם ה' כִּי נִפְלוּ בְּחָרֵב.

יארצייט:

של"ו: רבי משה ב"ר אברהם פרובינצאלו זצ"ל, מהר"ם/רמ"ף, ממנטובה-איטליה.
 תקצ"א: רבי ישעיהו ב"ר מאיר וולטפרייד זצ"ל, מפשעדבוז, בעל דברות חיים.
 תרנ"ד: רבי משה ב"ר כליפה עידאן זצ"ל, רב ודיין בג'רבה ובגאבס, בעל תפילה למשה, תורת משה ועוד.
 תרע"ו: רבי נתנאל ב"ר יחיאל מיכל הכהן פריד זצ"ל, מאווראש, בעל פני מבין.
 תרפ"ו: רבי מאיר שמחה ב"ר שמשון קלונימוס קלמן הכהן זצ"ל, מדווינסק, בעל אור שמח, משך חכמה.
 תש"א: רבי יוסף מאיר ב"ר חיים אברהם פולק זצ"ל הי"ד, מברגסאז.
 תש"ח: רבי יהושע ב"ר נחום בוימל זצ"ל, ר"י ויז'ניץ, בעל עמק הלכה.
 תשמ"ז: רבי יצחק ידידיה ב"ר אהרן פרנקל זצ"ל, הרה"ר וראב"ד ת"א-יפו, בעל דרך ישראל.
 תשס"ח: רבי יחיאל פישל ב"ר יוסף אייזנבך זצ"ל, ר"י שער השמים.
 תשע"ו: רבי אליהו יוסף ב"ר דוד שאר ישוב כהן זצ"ל, ראב"ד חיפה.
 תשע"ז: רבי דוד ב"ר יעיש פרץ זצ"ל, ראב"ד טבריה.

מדוע לפעמים אין לאדם סייעתא דשמיא?

"אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו" (משלי יט - ג) כתב הגר"א: לפעמים אדם מתחיל ללמוד תורה ולקיים מצוות ופורש, לפי שאין מסייעין אותו, וזועף על ה' למה לא סייעוהו, ובאמת הוא מחמת אוולתו כי צריך שיילך בהדרגה ממדרגה למדרגה ולא יקפוץ למעלה ואז יסייעוהו, אך זה האדם לא התחיל לילך בדרכו, לכן לא סייעוהו.

(הגר"א משלי יט - ג, ד - יב)

נשתדל בכל דבר הטעון תיקון להתקדם בהדרגה ובעקביות, כגון: נתאמץ במיוחד בשעה אחת ביום להמנע מהכעס, מדיבורים אסורים וכדו'.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il